

Jaciment paleontològic Ribera de Vilada

Castell de l'Areny

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la meitat sud del terme municipal.
Alçada: 765

Coordenades:

Latitud: 42.1556
Longitud: 1.94937
UTM Est (X): 413201
UTM Nord (Y): 4667587

Classificació

Número de fitxa 08057 - 157
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Jaciment paleontològic
Estil / època: Cenozoic Paleògen
Segle 40 a 48 MA
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Llei 9/1993 del Patrimoni Cultural Català
Número inventari Sí, IPA 21644
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Privada
Titular: diversos propietaris.
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dg., 05/04/2015 - 02:00

Descripció

Jaciment paleontològic a l'aire lliure, la seva àrea de localització ocupa els municipis de Castell de l'Areny i de Vilada. Es tracta d'un jaciment d'ictiofauna corresponent a la Formació Vallfogona, pertanyent a la tectònica del Mantell del Cadí, la qual és del període Lutecià, en concret Eocè mitjà, de 40 a 48 milions d'anys. "Aquesta Formació Vallfogona és una unitat al·lòctona del mantell d'encavalcament del Cadí, situada en el flanc sud del sinclinal de Ripoll. Aquesta formació consisteix en una successió de nivells decimètrics de calcàries amb laminació mil·limètrica, margues i gresos, que s'interpreta com turbidites (sediments d'esllavissades) de vora de la conca marina, tenint la formació un gruix de 850 m en aquesta zona" (CARRILLO: 2012). Segons els especialistes J. Gaudant i P. Busquets (1996), consideren aquestes turbidites el resultat d'una sedimentació marina propera a la costa, de poc gruix (menys de 100 m), i que és caracteritzada per la manca de restes de vida bentònica i per presència de microfauna d'origen continental, fulles d'arbre i també s'hi ha localitzat una formiga. Sembla que la fossilització dels peixos es va produir en un solc turbidític de fons anòxic sense presència bentònica, d'altra banda, la presència de microfòssils continentals s'interpreta com una aportació deguda a les esllavissades.

Observacions:

De l'estudi de les troballes del jaciment de Borredà, J. Gaudant i P. Busquets van concloure l'existència de dos holotipus: el "Spratelloides eocaenicus" i el "Gobius? Praecursor". A més de peixos de l'Ordre Perciformes i Subordre Percoides, dels quals no van poder avançar més en la seva classificació. Els peixos gòbids localitzats a Borredà són les descobertes més antigues de la família Gobiidae del registre paleontològic. Per l'elaboració de la fitxa s'han utilitzat les informacions de la fitxa realitzada per l'IPAC - Albert Vidal, del Servei d'Arqueologia i Paleontologia del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Història

La troballa casual d'un fòssil de peix ha permès la identificació i registre d'aquest jaciment. El fòssil es va trobar dins el terme municipal de Castell de l'Areny i està en bon estat de conservació. La formació relacionada amb aquesta descoberta correspon a la mateixa que el jaciment de Borredà, en el qual anys 80 del segle XX uns estudiosos i afeccionats a la paleontologia van localitzar una vintena de peixos fòssils, en concret a la zona nord de Borredà, corresponent també a la Formació Vallfogona. El Centre d'Interpretació de la Natura del Museu de Berga té exposats dos d'aquests fòssils de peix, els altres estan dipositats i cedits pel seu estudi en el Museu Geològic del Seminari de Barcelona.

Bibliografia

CALZADA, S. (1983): "Sobre dos peces eocénicos hallados en Cataluña". COL-PA, Universidad Complutense. CARRILLO, E. (2012): Les evaporites de la conca Sud-pirinenca Oriental (Cuisià superior-Lutecià): Sedimentologia i Estructura. Tesi doctoral GAUDANT, J., BUSQUETS, P. (1996): Una ictiofauna de la formació de Vallfogona " Unidad del Cadí (Eoceno marino del dominio Prepirenaico Catalán). Matalleria " MGSB. MARMI, J., BARNIOL, P., VILADRICH, LL. (2007): "La colección del museo de ciencias naturales de Berga como muestra de la diversidad paleontológica de la comarca del Berguedà". Actas del III Encuentro de Jóvenes Investigadores en Paleontología. MARMI, J. (2000): "El Berguedà durant el Cenozoic". L'Erol, núm. 64. Àmbit de Recerques del Berguedà. VILADRICH, LL.

(1991): "Fossilorum". L'Erol, núm. 34. Àmbit de Recerques del Berguedà.

